Mizah

Parti döğüşleri önünde :
Halk — Birini al, birine vur!

Tehlike

Delikanlı, genç kadına iltifat ediyordu:

— Hanımefendi, dedi, sizi gördüğüm zaman, göğsüme doğru ağır bir şeyin yükselir gibi olduğunu hissettim...

Kadın telâşla:

— Aman, dikkat edin! diye bağırdı. Sakın para cüzdanınız uçmuş olmasın!

Rüya

Kadın, kocasından nihayet kürk mantoyu koparmaya karar vermişti:

— Aman kocacığım! dedi. Bugün öyle güzel bir manto gördüm ki, sorma! Ben dünyada bu kadar güzel bir şey görmedim!

Kocası, başını salladı:

— Doğru! dedi. Her halde rüya görmüş olacaksın!

İğne

Felsefecilerin geçen Cumartesi günkü çayında, belki dansa dâvet edilmediği için canı sıkılan bir bayan:

— Aman yarabbi! diye şikâyet ediyordu. Bir tek nazik erkek kalmamış bu dünyada!

Prof. Hilmi Ziya Ülgen, bu itham karşısında hemcinslerinin intikamını almak lüzumunu duymuştu. İğneli bir cevap verdi:

— Olabilir. Fakat şu muhakkak ki güzel kadınlar eksik değil!

Kadın, bu nazik cevap karşısında ezildi, büzüldü:

— Affedersiniz, dedi, sizi kasdetmemiştim.

Hilmi Ziya cevap verdi:

— Ben de sizi kasdetmedim...

FIKRALAR

Şaka mı bu?

Palto hırsızlığından mahkemeye düşmüştü. Fakat hangi suçlu kabahatini kabul eder ki, o etsin? Etmedi:

— Ben bu paltoyu çalmadım ki, diyordu.

Hâkim sordu:

— Ya ne yaptın?

Hırsız, kesti, attı:

— Şaka yaptım... Maksasım lâtifeydi.

Hâkim sorgusuna devam etti:

— Peki, paltoyu aldıktan sonra nereye götürdün?

Hırsız sakin bir sesle cevap verdi:

— Eve götürdüm.

Hâkim alaylı alaylı güldü:

— Sen de dedi. Şakayı pek ileri götürmüşsün be birader!

Vah zavallı!

Milletvekillerimizden Cevat Dursunoğlunun bir arkadaşı yüzü yamru, yumru çirkin, fakat, söylendiğine göre, iyi bir kadınla evlenmişti. Yeni evli de bunu durmadan tekrar ediyor:

— Karım melek gibidir, diyordu. Ağzı var, dili yok; ne yavan der, ne yaşık... Hâsılı tam mânasiyle bir melek. Muhakkak ki gökten düşmüş.

Cevat Dursunoğlu gülümsedi:: :

— Ya! dedi. Belli: Her halde yüzü koyun düşmüş olacak...

İşliyen demir...

Yine felsefecilerin çayındaydı. Kadın-erkek bahsi açılmış, işin felsefesi yapılıyordu. Doçentlerden bir bayan:

— Şu muhakkik ki, diyordu, kadınlar erkeklerden daha temiz fikirlidirler...

Profesör Şekip Tunç:

— Doğrudur, dedi. Fikirlerini sık sık değiştirirler de ondan.

Keşki!

Zengin bir adam ölmüş, mirasçıları cenazesini göz yaşları arasında uğurluyorlardı. Bu arada modern şair Asaf Hâlet Çelebinin de ağladığı görüldü.

Arkadaşlarından biri buna şaşmıştı:

— Ne o Asaf? dedi. Ölen adam senin de akraban mıydı?

Asaf Hâlet burnunu çekti:

— Yok; kuzum, dedi. Benim akrabam falan değildi.

Arkadaşı hayretle sordu:

— Öyleyse ne diye ağlıyorsın?

Asaf Hâlet Çelebi, mendiliyle gözlerini kuruladı:

— İşte, dedi. Bu zengin adamın akrabam olmadığı için ağlıyorum ya!

İzahat

Bir adamın saatini çaldığı iddiasiyle mahkemeye verilmişti. Fakat her halde çok usta hırsız olacak ki, kendisini ele verecek bir iz bırakmamıştı. Mahkeme, adamı mahkûm edebilmek için hiç bir delil bulamadı.

Hâkim nihayet, sanığa kararı tebliğ etti:

— Beraet ettiniz.

Hırsız bunun ne demek olduğunu anlamamıştı.

Hâkim izah etti:

— Suçsuz olduğun anlaşıldı. Gidebilirsin.

Öteki hâlâ şüphe ediyordu:

— Şunu daha açık söylesene, hâkim bey, dedi: Yani saat bende kalacak mı, kalmıyacak mı?

Diktatörün hastalığı

Bir diktatörün öldüğüne dair çıkan haber üzerinde konuşuyorlardı. Orada bulunanlardan biri, vaktiyle başka bir diktatöre dair anlatılan fıkrayı hatırlattı:

— Hitler hastalanmış ve doktorlar tek çarenin ameliyata baş vurmakta olduğunu söylemişlerdi. Bunun üzerine nazi diktatörü, Avrupanın en tanınmış doktorlarından birini de çağırttı. Ameliyat muvaffakiyetle yapıldı. Fakat Hitler, kendisine yapılan ameliyatın mahiyetini yabancıların öğrenmesini istemiyordu. Düşündü, taşındı. Nihayet kararını verdi.

Ertesi gün gazetelerde şu haber çıktı:

«Führer'e yapılan bir ameliyat neticesinde doktor ölmüştür.»

En müessir ilâç

Aylardanberi yatakta yatıyor, bir türlü iyi olamıyordu. Nihayet bir gün doktora dert yandı:

— Bu vaziyetten kurtar beni artık, doktor bey! dedi. Ne olursa senden olur. Ne yap yap, beni şöyle ânide dimdik ayağa fırlatacak bir şey ver bana...

Doktor, emin bir tavırla başını salladı:

— Pekâlâ, efendim. Emredersiniz dedi, hesabı çıkarıp derhal vereyim...

SALON

Son sayısında büyük şair Yahya Kemal'in harikulâde nefis bir şiirini neşretmiştir.

Türkiyenin bu biricik mecmuasını muhakkak görünüz.

Sayı: 80 — Cilt: 4 Fiatı 25 kuruş 16 Ocak 1948

Mizah

Sahibi: RAMİZ GÖKÇE
ABONE:
Seneliği 1250 kuruş, altı aylığı yoktur.

Posta Kutusu: 255
İdarehanesi: İstanbul, Babıâli Caddesi, Vilâyet Konağı yanı, No. 10
Telefon: 20715

★ CUMA GÜNLERİ ÇIKAR HAFTALIK TARAFSIZ MEMLEKET MECMUASI ★

BAŞ KÖŞEDEN

Basit hakikatlar

Eski devirde ramazan ayının geldiği hesapla değil, bizzat ayın görünmesiyle anlaşılır, ondan sonra oruç tutulurdu.

Bu hakikati bilen bektaşi, ramazan ayı geldiği zaman başını göğe kaldırıp ayı görmemek için daima önüne bakar:

— Ne yapayım? Ay'ı görmedim ki, oruç tutayım!

Der, işi savsaklarmış.

Bir akşam, yine böyle başı önünde yoluna devam ederken bir su birikintisiyle karşılaşmış.. İçinde de hilâl parıl parıl parlıyor. Oruç tutacağı için canı sıkılan bektaşi:

— Hay mübarek, hay! demiş. Gel de bari gözüme gir..

Geçim derdi, maişet derdi, verem âfeti deyip duruyoruz, yazıyoruz, çiziyoruz, mes'ul adamlarımız da nutuklar filân veriyor amma, ortada müsbet hiç bir iş yok..

Bir taraftan tasarruf deniyor, öte taraftan kocaman kocaman lüks resmî binalar yapılıyor.

Bazı yerlerde halk, kendini muayene ettirecek doktor bulamıyor, buna mukabil valilere cicili, bicili otomobiller veriliyor.

Acaba şu şatafatlarımızdan vazgeçsek, halkımızı biraz olsun refaha kavuşturamaz mıyız?

Acaba, bu basit fedakârlıkları yapmak, hiç kimsenin aklına gelmiyor mu?

Yoksa, bu hakikatlerle karşılaşanlar, oruç kaçağı bektaşi gibi:

— Hay mübarek, hay! Gel de bari gözüme gir.. mi diyorlar?

MİZAHÇI

Kukla oynatan — Amerikalılar gelirse galiba, sahiden oynatacağım!

ZURNADA PEŞREV

Mükemmel !

Yazan :
ERTUĞRUL ŞEVKET

Tüccar olmadığıma, hem de tütün tüccarı olmadığıma ilk defa teessüf ettim, elem duydum. Kâfir talih, şayet yâr olsaydı, ben de onlar gibi hükûmetin verdiği son imtiyazdan faydalanır, kendime büyük bir şöhret temin eder, her tarafta parmakla gösterilirdim.

Ne demek bu? Takassız, dövizsiz, izinsiz, ruhsatsız tütün ihraç edecek; sorgusuz, sualsiz, gümrüksüz, konşimentosuz, vergisiz, muamelesiz, beğendiğini, istediğini, gönlünün çektiğini ithal edeceksin.. Vallahi ticaret tarihinde görülmüş, duyulmuş, işitilmiş şey değil.

Ah, ah! Bu fırsat benim elime geçseydi, neler yapmaz, neler ithal etmez, kimlerin ağzının suyunu akıtmaz, parmaklarını ağızlarında bırakmazdım..

Karımın veya sevgilimin mavi kürke ihtiyacı mı var? Hükûmetten istediğim kadar döviz almak mı imkânsız? Şu kabîl tekliflerle mi karşılaşıyorum: Bilmem ne hanımdabilmem kime maafaiz avuç dolusu para yatıracak, günlerce uğraşacak, karına veya sevgiline pasaport çıkartacak, onu Avrupaya göndereceksin; o da orada, verdiğin gizli adrese baş vuracak, senin burada bilmem ne hanımdaki, bilmem kime yatırdığın paranın eksiğini alacak ve ancak bu suretle hasretini çektiği mavi kürkü sırtına geçirecek.. Öyle mi? Hemen şen, şakrak, tannân bir kahkaha koparıyor, teklifi yapanın yüzüne acıyarak bakıyor:

— Oğlum, diyorum. Ben tütün tüccarıyım. Böyle çapraşık işlerle olan alâkam çoktan kesildi. Ben istediğimi yapar, istediğimi getirir, istediğim kimselere dağıtabilirim.

Sonra, karşımdaki madrabazın hayretle açılan gözlerine istihfafla bakar, onu daha kuvvetle yere vurmak için telefona sarılır, kâtibime emir verirdim:

— **Mustafa bey, şimdi Avrupaya kalkacak lik vapura kırk ton tütün yükleyiniz! Bunların yerine Avrupadan mavi kürk alacak ve seyri serî ile Türkiyeye getireceksiniz!**

Aradan bir ay geçmeden emrimin ifa edildiğini görür, mavi kürkleri depoma yerleştirir, hediye edeceğim yeni sevgililer araştırır, devrin en namlı, en büyük, en reddi imkânsız bir Donjuanı haline gelirdim.

Aklıma esti mi, Amerikaya tütün ihraç eder, yerine sürü sürü, çeşit çeşit, boy boy, kaplumbağa biçimli veya zırhlı azmanı, renk renk otomobil getirirdim. Hani şu, tevzie tâbi denen bir usulle ithal edildikten sonra, sahip değiştire değiştire fiyatı birkaç misli artan otomobillerden!

Karışan, görüşen yok ya.. Meselâ naylona merak sarar, çorabından kemerine, bel kayışından sütiyene, gömleğinden paltosuna kadar bu nesneden getirir, koca bir şehir halkını bunlarla giydirir, naylon modasını daha hâkim, daha nâfiz bir şekilde yayardım.

Veyahut bol miktarda ilâç ithal ederdim. Keyif benim **değil mi efendim? Hani şu,** gümrükten geçer geçmez, ne oldukları, nereye, hangi köşeye sindikleri bir türlü anlaşılamıyan, lâzım oldukça bin bir tavsiye, bin bir yüz suyu ve hakikî fiatından birkaç misli fazla para ile elde edilen ilâçlardan.

Bu suretle ilâç karaborsasını elimde tutar, hem etrafımdaki minnettarları arttırır, hem de sermayemi pek kısa bir zaman içinde birkaç misli arttırır, Karun kesilirdim.

Ah, kâfir talih ah! Beni bu sefer de yüzüstü bıraktın, bana bu sefer de yâr olmadın, alınan bu son karar bile beni tütün tüccarı olarak bulamadı.

Bir yanılsaydın.. Evet bir yanılsaydın da, beni bu mazhariyete eriştirseydin, o zaman görürdün. Sen bile:

— Vay canına! Analar neler doğururmuş?

Der, gelir beni alnımdan öperdin.

Avrupaya yapacağım ilk tütün ihracına mukabil, binlerce şişe skandal getirirdim. Şu ticarî ve iktisadî hercümerç anlarımızda bu kokudan bol bol sürünsek fena mı olurdu?

Ne yapayım ki, tütün tüccarı değilim!

— Otomobilli bir hırsız yakalanmış.
— Hırsızlığın bizde ne kadar ileri gittiğini anlamak için kâfi bir delil!

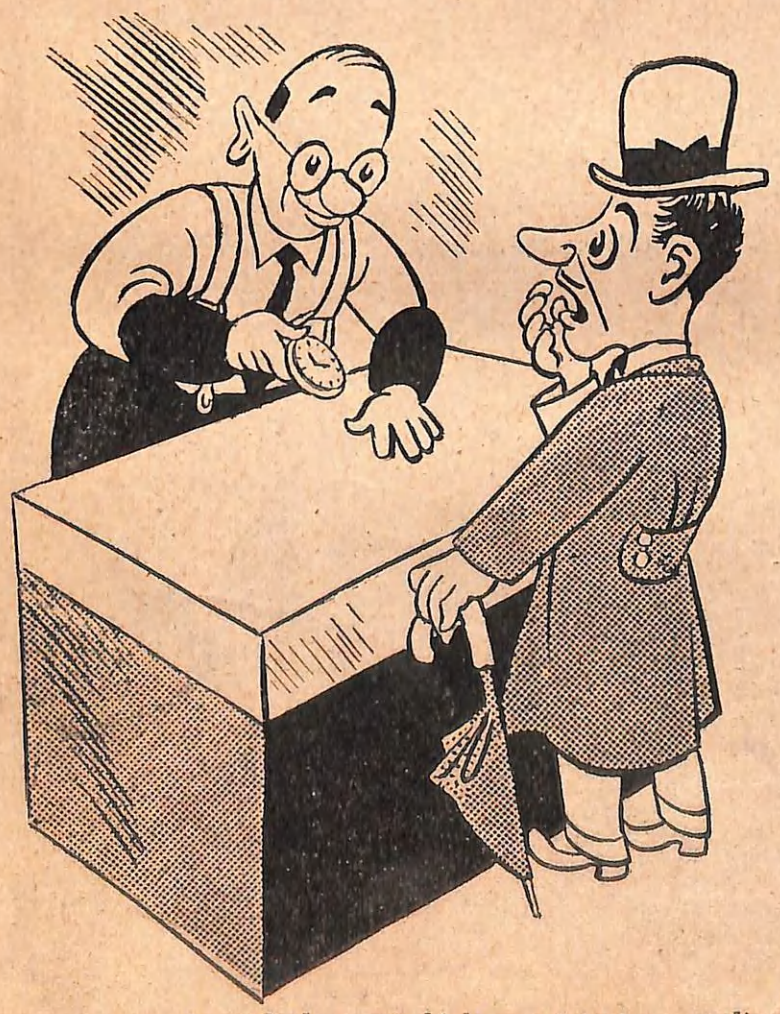

— Bu saatlar o kadar ucuz ki bayım fabrikası maliyet fiyatına veriyor.
— Peki amma, hiç kâr etmiyor mu?
— Ediyor efendim, yedek parçalarından.

Gl. Aldoğan Vasfındadır

İnkişâf ettiği gündenberi millette kemâl
Bize bir zât tanıttırdı siyâsî ahvâl

Öyle bir nüsha-i kübrâ ki tesâdüf etmek
Zâtının nüsha-i sânîsine âlemde muhâl

Yaraşır zâtına bir hil'at-i mahsûsa gibi
Paşalık nâmı ki olmuştur ahîren general

Aldoğan'dır paşanın mahlası Sâdık nâmı
Lâkabından tanılır cümle yiğitler derhâl

Paşanın mahlas u nâmında ayandır şânı
Ki açar ufk-ı siyâsette vefâdan şehbâl

İlm ü irfanda Felâtundur onun emsâli
Kahramanlıkta onun benzeridir Rüstem ü zâl

Bir kıyamettir onun hutbeye âgaz edişi
Bir kıyamet ki eder haksızı mahkûm-ı zevâl

Onu Mehdî tanıyor bâzı taraftârânı
Sanıyor bâzı muârızları lâkin Deccâl

Heyecanlar geçirir yâr ile ağyârı onun
Diziverdikçe hemen birbiri ardınca suâl

Ses verirken der ü dîvâra onun feryâdı
Olur Afyon'luların uykusu birden ihlâl

Mehmed Aşkar koyulur zikrine sübhân'Allah
Fart-ı hayretler Hasan Dinçer eder Celle Celâl

Bir taraftan dalar enginlere Hâzım Bozca
Bir taraftan çıkar ummânı yarıp Tunca Cemâl

Kalır ağzında o dem parmağı Şâhin Lâçin'in
Eyler eylerse Kemâl Özçoban îrâd-ı makal

Paşanın seyl-i kelâmında Vezîroğlu değil
Pâdişâh oğlu da hattâ bulamaz nutka mecâl

Hakka şükret ki Ozan böyle çetin bir paşayı
Cân ü dilden bize yâr eyledi Rabb-ül-müteâl

DELİ OZAN

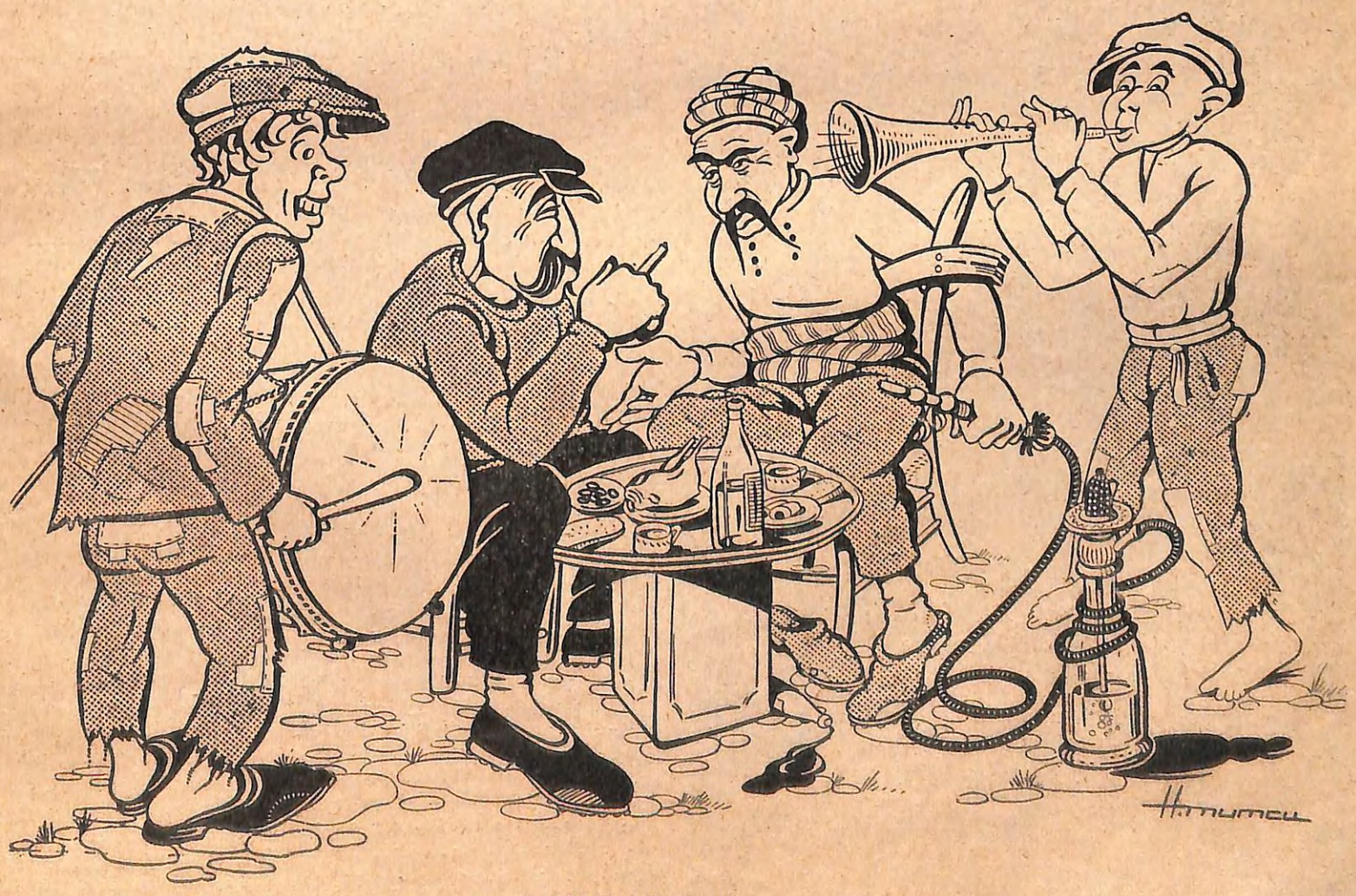

Ağam eğleniyor!.
— İncesazla rakı içmeğe bayılırım!

Haftanın İlhamları

Carrt!

Gazetelerde okudum: Yaş meyva ihracatı için iki milyon lira lâzımmış!

İnsanın:

— Allah, Allah, ne günlerde yaşıyoruz!

Dememesi kabil değil.

Bizim bildiğimiz, ihracat para kazanmak için yapılır, sarfetmek için değil. Yoksa, Nasrettin hocanın, Dostlar alış verişte görsün fıkrasına nazire yapılmak mı isteniyor.

Haberde ilâve edildiğine göre, şayet bu para verilmiyecek olursa *yaş meyva ve sebze Tarım Satış Kooperatifleri Umum Müdürlüğü*'nün tasfiyesi cihetine gidilecekmiş.

Nasıl tehdit? Benim anladığıma göre Umum Müdürlük hükûmete:

— Ya parayı verirsin, yahut kendi kendimi tasfiye ederim ha!

Demek istiyor.

Yani; Umum Müdür, memurlar, şefler, belki de mürakıplar büyük bir feragati nefsle aldıkları paradan vazgeçecekler ve kendi kendilerine boşta kalmayı tercih edecekler..

Ben hükûmetin yerinde olsam, onlara iki milyon lira değil amma, bir kelimelik bir cevap verirdim: Carrt!

Tersine iş

Arap Hüsnü isminde biri, adam yaralamak ve sirkat suçundan dolayı mevkufmuş ve Sultanahmet Cezaevinde yatıyormuş. Yılbaşı gelmiş. Zavallı Arap Hüsnünün Cezaevinde canı sıkılmış olacak ki:

— Şöyle bir eğleneyim!

Demiş ve elini, kolunu sallaya sallaya dışarı çıkmış, arkadaşlarile buluşmuş, yemiş, içmiş..

Polislerle jandarmalar onu arayadursunlar, yılbaşı geçer geçmez Arap Hüsnü, Cezaevi müdürünün karşısında bitmiş:

— Ben geldim!

Demiş. Müdür:

— Hoş geldin, safalar getirdin!

Diyeceği yerde, hakkında zabıt tuturmuş ve dâva açtırmış.

Hani bir hikâye vardır:

Adamın birinin beygirini çalmışlar. Konu, komşu toplanmış, başlamış her kafadan bir ses çıkmaya:

— Amma da ihtiyatsız adamsın. Hiç ahırın kapısı kilitlenmez mi?

— Bari ahırı evin altına yaptıraydın..

— Bir seyisin olsaydı, atın çalınmazdı..

Adam, hep kendini kabahatli çıkaran komşularını dinlemiş, dinlemiş, sonunda:

— Pekâlâ, demiş. Ben kabahatliyim. Fakat şu beygiri çalan adamın hiç günahı yok mu?

Acaba Arap Hüsnüyü Cezaevinden kaçıranlara ceza verilmiyecek mi?

Sen dolu üç defacık çek câmı da sonra senin
Vuslatın muhtac-ı ibram olsa da mani değil
Nedim

— Dün bir kadın benden para istedi vermedim. Vermediğim için de bütün gece uyuyamadım, sabaha kadar sesi kulağımda çınladı.

— Vah vah. Demek vicdan azabı çektin, para istiyen kadın kimdi?

— Karım, bütün gece söylendi durdu

— Tabiî taklit —

Şehir Tiyatrosunda «Köşebaşı» isimli piyes oynanıyor. Vak'a Rüstem paşa mahallesinde bir sokağın köşebaşında cereyan etmektedir. Dekorun tabiîye uygun düşmesi için, bir İstanbul ara sokağının bütün hususiyetleri en küçük inceliklerine kadar burada ihmal edilmemiştir. Bu arada zaman zaman seyyar satıcılar, kundura boyacıları, eskiciler sahnede görünmekte; böylece tablo daha canlı, bir hal almaktadır. Hattâ vak'anın devamınca civar evlerden çocuk viyaklamaları, salıncak gıcırtıları, ninniler, işleriyle meşgul bir ev kızının mırıldandığı piyasa şarkıları da duyulmakta, bunlara yakınlardan geçen tren, otobüs, tramvay, otomobil gürültüleri de karışmaktadır.

Piyesi seyredenlerden biri arkadaşına eğildi. Zaman zaman duyulan bu sesler, homurtu ve gürültülerin ne olduğunu sordu. Arkadaşı:

— Vak'a bir sokak ortasında geçmiyor mu ya? dedi. Bunlar da tramvay, otomobil, otobüs... gibi bir sokakta duyulan seslerin taklididir.

Suali soran dudak büktü:

— Bana kalırsa dedi. Bunları yapmak lüzumsuz bir zahmet ve külfet.

Sustu ve tiyatronun iki yanındaki asağı ve yukarı caddelerden biteviye geçen ve taklit yapılmadığı zamanlar bile bütün oyun boyunca salonda bol bol duyulan tramvay, otobüs, otomobil, seyyar satıcı ve daha birçok sokak gürültülerini işaret etti:

— Nasıl olsa, dedi. Bu sesler hem daha net ve tabiî olarak zaten kendiliğinden temin olunuyor.

Kapıkulu

Betarz-ı Kudema

YOKTUR

Bu gülşenlerde artık goncadan, gülden eser yoktur
O hiç durmaksızın cûşân olan mürg-ü seher yoktur

Gönül her an nasıl âh eylemez, feryada gelmez ki
Vefasız sevgilimden hayli demdir bir haber yoktur

Neden bilmem şu İstanbulda, dilberler miyânında
— Velev bir tanecik olsun — bu gün âşık sever yoktur

Kolay bir iştir ammâ feth-i bâb-ı kal'e-i vuslat
A yavrum, neyleyim destimde bir miftâh-ı zer yoktur

Bütün sevdiklerimden ben cefa gördüm, sitem gördüm
Bilir her kes ki aslâ bende tâlî yok, kader yoktur

Kepek ekleylemekten şimdi ekmek nâmı altında
Bakın, hiç kimsenin benzinde kan, çeşminde fer yoktur

Kömür bulmak mücevher bulmadan müşkül bir iş oldu
Havâ gayet soğuk, evlerde çay yoktur, şeker yoktur

Hemen her kes enîn eyler geçinmek derd-ü kaydiyle
Desem câiz bu topraklarda bir âzâde-ser yoktur

Yaşar insanca insanlar, nedir renc-ü cefa bilmez
O ülkâlarda kim sırtında insânın semer yoktur

Hased, ol gülşen-i rânâ-yı cânefzâya kim ey dil
Hezârânında aslâ fikr-i feda yok, keder yoktur

Var ammâ milletin kalbinde hâlâ türlü mihnetler
Bihamdillâh bugün endîşe-i zulm-ü (Peker) yoktur

Şu (Halid Fahri) nin eş'ârı mayhoştur biraz, lâkin
Makalâtında (Behçet Çağlar) ın tuz yok, biber yoktur

Misâl-i mîr-i (Hamdullah), emin ol şimdi âlemde
Hezârân âferîn almış hatîb-i mûteber yoktur

Gidip biz matbah-ı (Sakkaa) yı hâlâ görmedik ammâ
Görenler der ki: bir görsen, neler yoktur, neler yoktur

Börekler, baklavâlar, pastalar, şampanyalar, kekler...
Bu gün bir böyle bol me'küle mâlik tâcver yoktur

Neden Yârap, bu isrâfâtı tecviz eyliyenlerde
Fakîrin, bî nevânın bedduâsından hazer yoktur

Bilâ pervâ çıkıp meydâna misl-i (Râsıd) ı şair
Ricâl-i asrı hicv-ü zemmeden er oğlu er yoktur

Râsıd

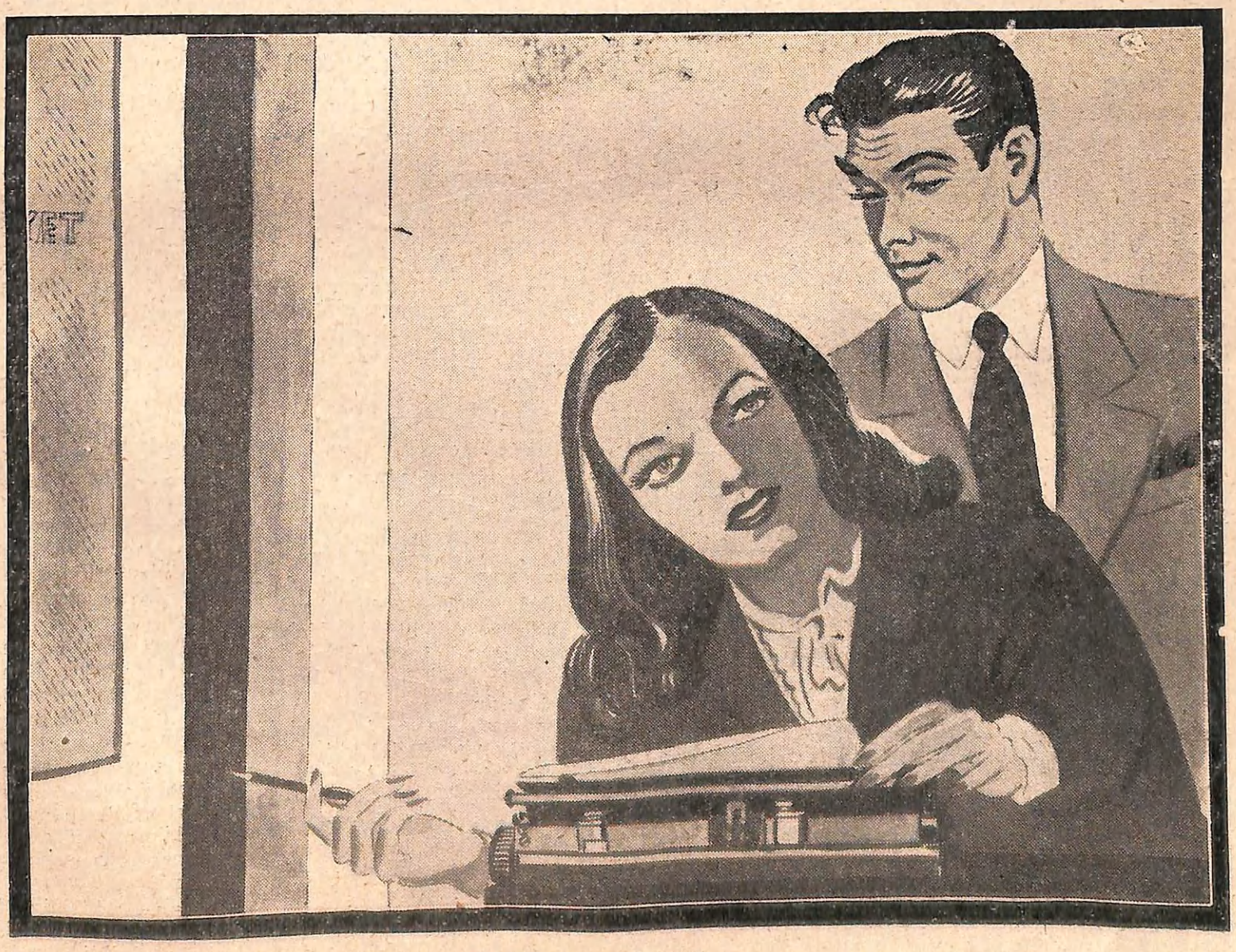

— Biraz gayret etseniz, yazınız iyi değil..
— Gayret ediyorum amma, alnımın yazısı iyi olsun diye!

KISMETİNDE OLANIN

Yazan:
HAMDİ VAROĞLU

HİMMETİ HAZIR OLSUN

Çubukluda oturan bir ahbabım vardır. Şehir halkının yarısı gecekondularda sürünür, öbür yarısı tahliye dâvalarile uğraşırken, bizim ahbap, Boğazın mavi suları kıyısındaki rahatını feda edip şehirde ev aramağa kalkmış.

— Zorun nedir kuzum? dedim. Bu zamanda, Çubuklu gibi yerde ev sahibisin. Çubuğunu yak, safana bak.

— Uzaktan davulun sesi hoş gelir, dedi. Azizim, Çubuklu tehlikede. Günün birinde havalara uçması ihtimali var.

Sebebini sordum, anlattı:

— Bizim orada, Belediyenin bir gaz deposu vardır. Amma adı gaz deposu. İçinde, benzinden tut da arseniğe varıncaya kadar tutuşturucu, patlayıcı, parlayıcı, yanıcı maddenin her çeşidi mevcut. Fıçılar, variller, tenekeler, tanklar kardeş kardeş, kucak kucağa. Ufacık bir kıvılcım meselâ benzini tutuştursa, hanumanımız sönecek.

— Su yok mu?

— Var. Var amma, olduğu yerden kendi kendine kalkıp yangını söndürmeğe gelecek derecede iz'anlı su değil. Hem, su her yangını söndürmez ki. Parlıyan tarafı su ile söndüreyim derken, onun burnunun dibindeki asetileni ateşlersin..

— Belediyeye müracaat edin.

— Belediye nerede?

— Türbede.

— Ya! Vefat etti denese. Eh, gideyim, parmaklığına bez bağlayıp adak adıyayım da himmeti hazır olsun!

— Uğurola ağam, nire böyle?
— Şehirlerde pastırma pahaya çıkmış, atla sıpayı okutmaya götürüyorum!

—o—

YERLİ MALI

Yerli mala rağbet etmeğe bir türlü alışamadık. Gözümüz hâlâ Avrupa malında. Sebebini sormağa hacet yok. Allah yapısı bazı maddeler müstesna, kul yapısı nemiz varsa bastan savma, çıtkırıldım şeyler.

Keçeci cırağının hikâvesini bilir misiniz? Belki bilirsiniz amma, size yine anlatayım.

Kadıncağız, oğlunu keçecinin yanına çırak vermiş. Çocuk, üç dört gün işe devam etmiş. Bir akşam, eve geldiği zaman, annesine:

— Ben artık yarın işe gitmiyeceğim, demiş.

— Neden oğlum?

— Neden olur mu? Zanaatı iyiden iyiye öğrendim.

— Ya! Demek ki kolay zanaat bu keçecilik.

— Elbtette. İki gün içinde usta çıktım. Teptim keçe oldu, sivrilttim külâh oldu.

Keçeci ustası, birkaç gün sonra, eve uğramış:

— Hanım, demiş, senin çocuk işe gelmiyor. Hasta filân mı?

— Yoo! Bir şeyciği yok maşaallah. Artık zanaatı öğrenmiş, çıraklık etmeğe lüzum kalmadığı için gelmiyor..

— Acayip şey! Nasıl öğrenmiş zanaatı bakalım?

— Keçecilik kolay işmiş. Teptim keçe oldu, sivrilttim külâh oldu, diyor.

Usta, kadının yüzüne şöyle bir bakmış, cevap vermiş:

— Çocuk kafası. Baksana, keçeciliği yalnız kendisi öğrenmekle kalmamış, sana bile öğretmiş..

Yerli mal, bu keçeci çırağının ustalık devrindenberi, hep böyle tepilip keçe, sivriltilip külâh olmakta berdevam.

Dumanı üstünde, ciceği burnunda bir misal: Dün, kurşun kalemden, elime kıymık battı. Merak edip araştırdım. Yerli kurşun kalemmiş.

Tahtanın her türlüsünden ele kıymık batar amma, kurşun kalem gibi dümdüz, yusyuvarlak ve mücellâ tahtadan kıymık batacağı aklıma gelir mi?

Kalem, sahibinin başına dert açan bir nesnedir.. Bir kıymığı eksikti. Şimdi o da tamam oldu.

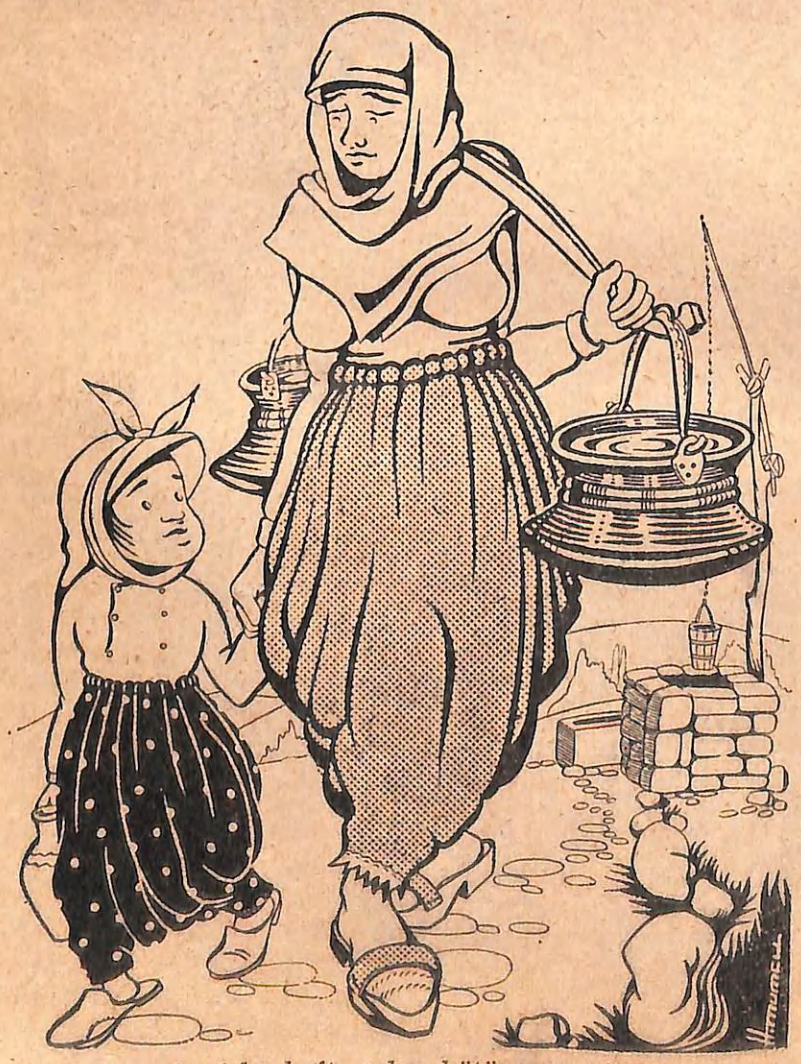

— Ana, beni bu hafta şehre kötürecen mi?
— Otur oturduğun yerde kızım, oranın kızlarına bakıp ayıbı, günahı unutursun sonra!..

Çömezin Röportajları:

80

Hükûmet, tütün ihracına mukabil tüccarlara serbest mal getirme hakkını verdi.

Neler getirecekler ?

Çizen : RAMİZ

Çömez — Memleketimiz için lüzumlu olan hangi maddeyi getirteceksiniz?

Tüccar — Fesliğen tohumu!

Çömez — İthalâtımızın başında ne olmalı?

Tüccar — Şimşir tarak!

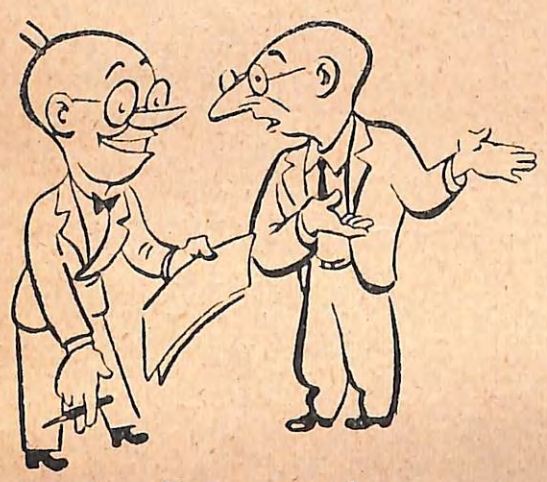

Çömez — Sizce en evvel ne getirtmeliyiz?

Tüccar — Leğen örtüsü!

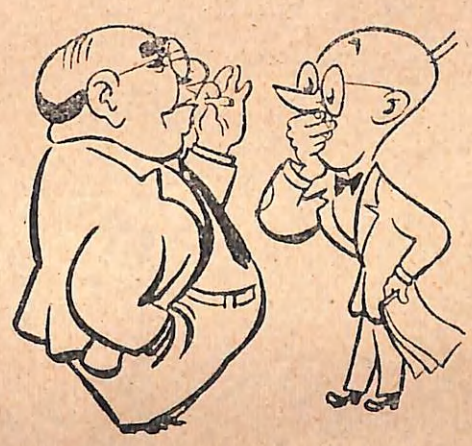

Çömez — Ticaretimizin yüzünü ağartacak hangi madde lâzımdır?

Tüccar — Kasap süngeri!

Çömez — Herkesi memnun etmek için hangi malı getirmelisiniz?

Tüccar — Mavi boncuk!

Çömez — Memleketimizde en çok sürülen hangi maddedir?

Tüccar — Dudak boyası!

Çömez — Bir mal getiriniz ki memleketimizde kapışılsın. Öyle bir madde var mı?

Tüccar — Evet. Sandalye!

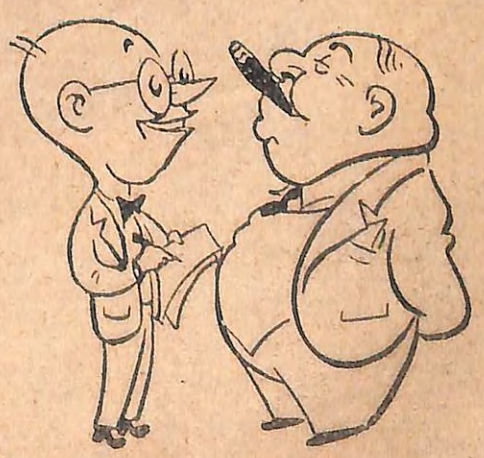

Çömez — Ticaretimizin yüzünü güldürmek için ne getireceksiniz?

Tüccar — Maske!

Hikâye

Tesadüf...

Yazan:
ÇALÇENE

Lâmia, hayretler içersinde kocasının yüzüne bakıyor, onun oldukça ıstırap çektiğini anlıyor:

— Vah yavrum, vah! diyordu. Demek köpek ısırdı ha!?

Necdet, bir taraftan kaba etini uğuşturuyor, bir taraftan da ağlamalı bir sesle:

— Allah müstahakını versin bu Belediyenin! diyordu. Sokaklardaki bu serseri, bu başıboş köpekleri toplatmıyor da, adamın başını zorla belâya sokuyor.

Lâmia, bir taraftan kocasına acımakla beraber, öte taraftan onun bu komik haline gülmemek için dudaklarını ısırıyor:,

— Peki canım, diyordu. Bu köpek durduğun yerde, hiç bir şey yapmadığın halde mi senin üzerine saldırdı da dişlerini buduna geçirdi.

Necdet, yüzünü buruştura buruştura:

— Demindenberi anlatıyorum, dinlemiyor musun?

Diye, ona çıkıştı ve anlatmağa başladı:

— Arkadaşlarla beraber gazinoya uğramıştık, dedi. Ben her akşamki gibi biramı içmek için garsonu çağırmış ve birden hatırlamıştım; Sen, sinemaya gidecektin. Şoföre haber yolladım: «Eve gitsin, beni beklemesin!» dedim. İçimden de: «Lâmia, altı yuçuk matinesine gideceğine göre, eve dokuzdan evvel gelemez» diyordum. İş böyle olunca da aceleye lüzum kalmamıştı. Biram bitince, bir yenisini içmek canım istemedi. Zaten, o Rıfkı olacak mendebur da gelmişti.

Lâmia merakla sordu:

— Kim bu Rıfkı?

Necdet, hâlâ kaba etini uğuştruyordu:

— Sen tanımazsın, dedi. Babasından bol mirasa konan, sözde inşaat müteahhidi. Fakat herif, müz'iç bir mirasyedi. Öyle saçma bir adam ki, karısının nasıl tahammül ettiğine hayret ediyorum..

Lâmia tekrar sordu:

— Evli mi?

Necdet, omuzlarını kaldırdı:

— Arkadaşlar, evli olduğunu, hem de karısının güzel sayılabileceğini söylüyorlar. Neyse, buraları bize lâzım değil. Baktım: Rıfkı, yine şımarık şımarık ve abuk, sabuk konuşuyor, ona tahammül etmektense, içimden: «Oğlum, Necdet, dedim. Kânunusanide böyle güzel havalar ele geçmez. Hazır vaktin de var, şöyle bir yürüyüş yap!»

Durdu, kaba etini uğuşturdu, derin bir nefes aldı:

— Dediğimi yaptım, dedi. Hesabı gördüm, arkadaşlara vedâ ettim, gazinodan çıktım; «şöyle arka sokaklardan yürüyeyim.» dedim ve saptım. Hava yıldızlı ve bir bahar akşamı gibi ılıktı. Hülyalara dalmış, dalgın dalgın yürüyordum. Yumuşak bir şeye bastığımı hissettim. Onun: «Hav!» , benim: «hoşt!» dememe vakit kalmadı, mendebur hayvan dişlerini kaba etime beçirdi.

Lâmia, bülümsedi:

— Vah Necdetçiğim, dedi. Geçmiş olsun! Ne yapalım?

Necdet öfke içindeydi:

— «Geçer!» demek kolay. Ya acısı.

Sonra kuruntulu kuruntulu, düşünceli düşünceli, kederli kederli söylendi:

— Ya kuduzsa? O zaman ne yaparım?

Lâmia, hiç düşünmeden cevap verdi:

— Zaten, hayvan elimizde olmadığına göre, ihtiyatî tedbiri elden bırakmamak lâzım. Derhal bir doktora müracaat etmeli ve kuduz tedavisine başlamalısın..

Necdet bağırdı:

— Amma da rahat söylüyorsun, dedi. Kuduz tedavisine başlamak, ne demek sen onu biliyor musun?

Şehadet parmağını gösterdi:

— Tam bu kalınlıkta, bir sürü iğne yemek demek. Kolay mı bu? Belki hayvan kuduz da değildi. Ayağına bastım diye...

O kuruntulu, o vehham, o başı ağrısa hemen doktora koşan Necdet, Lâmianın günlerce ısrar etmesi karşısında bile Nuh deyip peygamber demedi ve doktora gitmedi.

***

Bu vak'anın üzerinden üç ay kadar geçmişti. Lâmia, Rıza beyin hanımı Aytenin çayındaydı. Bir sürü şık hanım, büyük salonu doldurmuştu.

Lâmia, şöyle bir etrafına bakındı, Aytene:

— Ayol, dedi. Ben seni görmiyeli ne kadar çok ahbap edinmişsin. İçlerinde şimdiye kadar yüzlerini bile görmediğim kimseler var.

Ayten gülümsedi:

— Haklısın, dedi. Bunların birçoğu, müteahhit zevcesi. Malûm ya, bizim Rıza mühendis. Onlarla işi oluyor da.

Yarım saat kadar sonra Ayten, yanında harikulâde genç ve güzel, bir Buldok köpeğini tasmasından tutmuş bir hanımla Lâmianın yanına geldi:

— Sana tanıştırayım, dedi. Nilüfer Rıfkı hanımefendi. Pek cana yakındır. Her halde birbirinizi tanıdığınıza memnun olacaksınız.

İki genç kadın bir anda birbirlerine kaynaştılar. Kırk yıllık ahbaplarmış gibi senli, benli konuşmaya başladılar. Nilüfer, kocasının müteahhit olduğunu, kayın babasının yeni öldüğünü söyleyince, Lâmia, bunun Necdetin sevmediği müteahhit Rıfkı olduğunu anlamakta gecikmedi.

Bir aralık Lâmia:

— Galiba, dedi. Köpeğinizi pek seviyorsunuz..

Nilüfer:

— Evet, dedi. Çok severim, pek hassas bir hayvandır. Sonra, benim âdeta müdafiimdir. Meselâ, bir yabancı erkek müsaadem olmadan boynuma sarılmağa kalksa, derhal hücum eder ve kaba etini ısırır.

Nilüfer gülümsedi ve:

— Bundan üç ay kadar evvel, dedi. Kocamın Necdet ismindeki yılışık bir arkadaşı da böyle bir münasebetsizlik yapmaya kalkmıştı da benim sevgili bolduğum ona haddini bildirmişti!

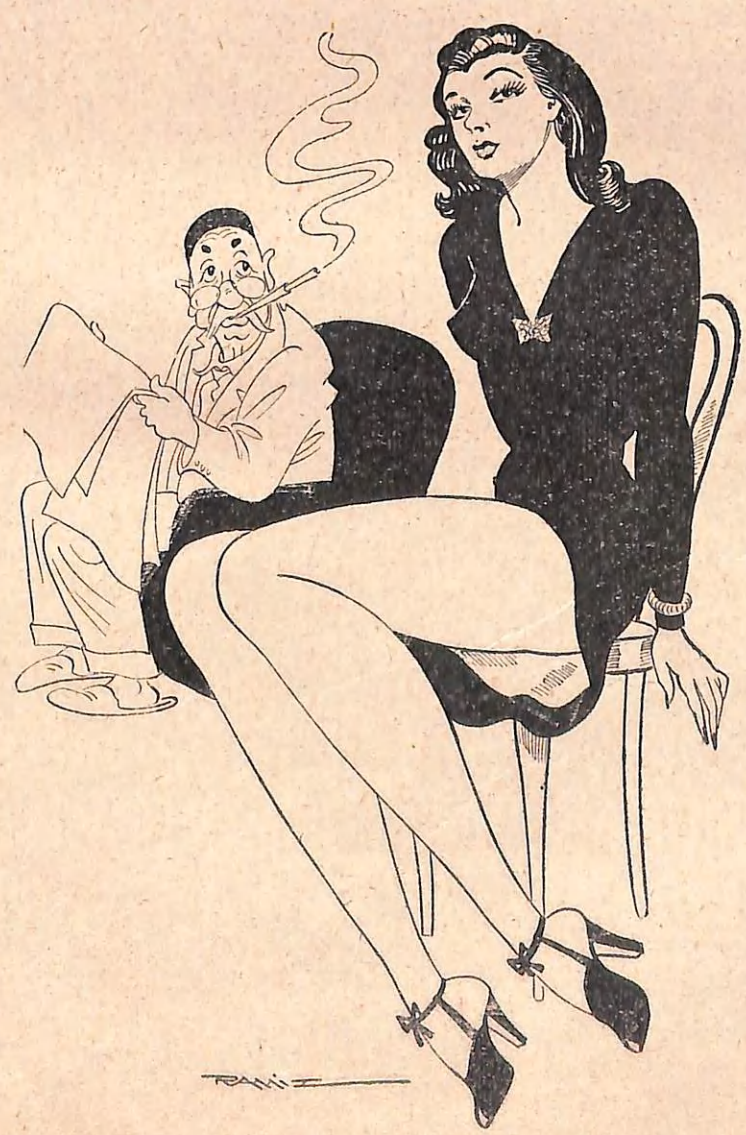

— Ben sanat sahibiyim, kolumda altın bileziğim var..

— Âlâ kızım, fakat o bileziği bacağına taksan daha iyi olacak!

Tanıdıklar

Delikanlı, nişanlısına gayet kıymetli bir yüzük vermişti. Fakat görünüşe bakılırsa yüzüğe kızdan fazla kendisi hayrandı.

Bir gün, belki yüzüncü defa olarak:

— Nasıl? Arkadaşların yüzüğünü beğendiler mi? diye sordu.

Kız:

— Evet, diye cevap verdi. Beğendiler de söz mü! İçlerinden üç tanesi bu yüzüğü tanıdı bile!

Yeni hayat

Şehir Meclisi âzalarından Sait Kesler ve birkaç arkadaşı toplanmışlar hayatın pahalılığından, geçinmenin zorluğundan bahsediyorlardı. Biri, giyime verdiği parayı azalttığını söylüyor:

— Ne yaparsın birader. Yemeden, içmeden olmuyor, diyordu. Can boğazdan gelir...

Sait Kesler, mahzun mahzun başını salladı:

— Evet, dedi. Fakat bizimki başka türlü: Can boğazdan çıkıyor...

İstirahat

Profesör Doktor Fahrettin Kerim muayeneye gelen kadını kısaca bir süzdükten ve onun uzun uzun anlattıklarını sabırla dinletikten sonra teşhisini koydu:

— Sizin kat'î bir istirahate ihtiyacınız var, hanımefendi, dedi.

Kadın kaşlarını çattı:

— Fakat, doktor, nasıl olur? dedi. Dilime bile bakmadınız!

Fahrettin Kerim cevap verdi:

— Bakmadım, çünkü en fazla dilinizin istirahate ihtiyacı var.

Mektup

Abraham, Moizden alacağını hâlâ koparamamıştı. Nihayet ona mektup yazmaya karar verdi. Fakat, bu eski ahbabını kırmak da istemiyordu. Onun için, yazdığı mektubu karısına okudu:

— Ne dersin, Rebeka? diye sordu. Bu mektupta kötü bir kelime yok, değil mi?

Rebeka derhal cevap verdi:

— Yok! Gayet nazik bir mektup. Fakat, şu «kerata» kelimesini niçin iki r ile yazdın?

Kıskanç

Nişanlısından ayrılmıştı. Arkadaşları sebebini sordular. Genç kız:

— Çok kıskançtı, dedi.

— Ya? diye hayret ettiler. Ne yaptı?

Kız, soğuk soğuk cevap verdi:

— Daha ne yapacak! Bir erkeğin bana gözünün değmesine o derece tahammül edemiyordu ki yüzüme bile bakmıyordu.

Asıl felâket

Değerli basbariton Nurullah Taşkıran'ın genç bir arkadaşı bir kıza tutulmuş, yanıp tutuşmuş, nihayet muradına ermişti. Bunu Nurullaha anlatırken:

— Aman birader! diyordu. Bir kıza evlenme teklif etmek ne de zormuş! Karşısına geçtim, oturdum. Fakat bir türlü konuşamadım. Nihayet bütün cesaretimi topladım...

Nurullah Taşkıran onun sözünü kesti:

— O bir şey değil, azizim! dedi. Sen asıl evlendikten sonra hiç konuşamıyacaksın ya!

İnsaf

Profesör Salih Murat Uzdilek yolda giderken kendi kendine konuşur. Yakın bir arkadaşı, profesörün bu huyunu beğenmiyordu, ona:

— Yahu, diyordu. Şu huydan vazgeç.

Bir gün bundan kat'î şekilde şikâyet etti. Salih Murat, kendisini müdafaa zımnında:

— Ne yapayım, dostum, dedi. Elimde değil. Kendi kendime konuşmamın iki sebebi var: Birincisi, zekî bir insanı karşıma alıp iki lâkırdı etmek imkânını buluyorum; ikincisi, aklı başında bir insanın söylediklerini dinliyorum... Artık bu kadarcık şeyi de bana çok mu görüyorsun?

Bu daha üstün

İki mes'ut koca konuşuyorlar ve karılarının meziyetlerini anlatarak karşılıklı öğünüyorlardı.

Biri:

— Benim karım çok veciz konuşur, dedi. Öyle uzun uzun lâkırdı etmez. Ne istiyorsa bir tek cümlede söyler.

İkincisi onu bastırdı:

— Benimki daha veciz konuşur, dedi. İstediklerinin cümlesini birden söyler.

Bedbaht!

Genç ses sanatkârı Perihan Altındağın bir arkadaşı güzelliğiyle mağrurdu.

— Tanıdığım bütün erkekler bana hayran! diyordu. Ben evlendiğim zaman kimbilir kaç erkek bedbaht olacak!

Perihan Altındağ, şaşmış gibi:

— Ne münasebet! dedi. Birkaç erkekle birden evlenecek değilsin ya!

Canına minnet

Bir arkadaşı, üstat Neyzen Tevfiğe, meyhaneden çıkarken rastlamıştı. Eski bir dost sıfatiyle ona çıkışmak istedi:

— Vallahi, Tevfik, dedi. Seni meyhaneden çıkar görmek beni çok müteessir ediyor...

Neyzen Tevfik derhal cevap verdi:

— Ya öyle mi, efendim? dedi. Pekâlâ, derhal döneyim, öyleyse...

Sahibi ve yazı işleri:
fiilen idare eden:
RAMİZ GÖKÇE
Basıldığı yer:
Kenan Matbaası — İstanbul

TOMBUL TEYZE

Tombul teyze — Yezit herif, koca hindiyi başıma ne diye oturttun?

Sıska dayı — Kadın şapkalarında kuş tüyü moda olmuş, seninki hepsinden canlı olsun da, kadınlar kıskançlıktan çatlasınlar diye karıcığım!

T. T POSTASI

Sevgili Teyzeciğim,

Memleketimizin birçok yerlerinden vâki olan dâvetleri kabul etmiyorsunuz. Soğukların hatırı sayıldığı bu zamanda sizi Erzuruma dâvet ediyorum. Şimdi kömürüm yok amma nasıl olsa vesikama 948 yılı Mayısında sıra gelecektir. Ancak tren kompartımanlarında sığamıyacağınız için seyahatinizi deniz yolu ile yapmanız lâzımdır. Karadeniz postalarının bazılarında usta çemberciler olduğunu duyduğumdan bu yolda da uyanık bulunmanızı tavsiye ederim. Manifatura balyesi zannedip çember sökmeye teşebbüs ederlerse tahammül edemem. Sevgilerimle.

Murat Çehreli

C — Teşekkür ederim. Çemberimizi söktürmek tehlikesi yoktur. çünkü kuş misali olduğumuzdan, havadan geliyoruz!